

ఎదురులేని మనిషి

ఎన్టీఆర్ జీవితచరిత్ర

- డా. సందమూరి లక్ష్మీపార్వతి

(క్రిందటి సంచికనుంచి కొనసాగింపు)

అనుకోకుండా వచ్చిన నాగయ్యని చూసి ఇంటిల్లిపాదీ ఆశ్చర్యపోయారు. ఎక్కడివాళ్ళక్కడే కర్రల్లా బిగుసుకుపోయారు. నోటమాట లేదు. కళ్ళప్పగించి చూడటం తప్ప. పశువుల గాబు దగ్గర లక్ష్యయ్య, బియ్యం చేట దగ్గర వెంకట్రావమ్మ, టీ తాగుతూ అన్నదమ్ములిద్దరూ, ఊడుస్తూ తారకమ్మ ఎవరికి వారే చిత్తరువుల్లా ఉండిపోయారు. అందరికంటే ముందు తేరుకున్న తారకం బాబు టీ కప్పు కిందపెట్టి ఎదురుగా వెళ్ళాడు. "రా బాబాయ్! ఎన్ని రోజులయింది చూసి" చేతిలో సంచి అందుకుంటూ అన్నాడు.

"సరేలే, పై మాటలకేమొచ్చె" చెయ్యి లాక్కుంటూ అన్నాడు. తారకం బాబు మనసు కలుక్కుమన్నది.

అప్పటికి తేరుకున్న లక్ష్యయ్య దగ్గరకొస్తూ "ఏంటా తమ్ముడూ, అట్లాగే నిలబడ్డావు పద పద కాళ్ళు కడుక్కురా" తొందర చేసాడు. "అమ్మాయ్ టీ తీసుకురా" వెంకట్రావమ్మ బియ్యం దగ్గర నుండి లేస్తూ అన్నది.

తారకమ్మ చీపురక్కడే పడిసి 'బతుకు జీవుడా' అని లోపలికి పారిపోయింది. ఆమె వెళ్ళిన వేపు కొరకొరా చూస్తూ నాగయ్య త్రివిక్రమరావు దగ్గరకొచ్చి "ఏరా చిన్నోడా ఏమిటిలా తగ్గిపోయావు?" ఆప్యాయంగా అడిగాడు. షాకు తిన్న చిన్నాయన ఏం మాట్లాడాలో తెలియక.

"అదే బాబాయ్ పనెక్కువయింది" గాబరాగా అన్నాడు.

"నీ ముఖం. అందరూ కలిసి నిన్ను కష్టపెడుతున్నారా? రా! మనూరు పోదాం"

అసలు ఆయన రావటమే ఒక పెద్ద ఆశ్చర్యమనుకుంటే ఈ విధమైన ఆప్యాయతలు ఎవరూ జీర్ణించుకోలేకపోతున్నారు. మంచం మీద దుప్పటి పరచి మరిదిని కూర్చోమంది వెంకట్రావమ్మ. ఏ కళనున్నాడో బుద్ధిగా కూర్చుని తీరిగ్గా లోకాభిరామాయణం మొదలుపెట్టాడు.

"ఏం అన్నయ్యా! నువ్వు కూడా తగ్గావేంటి?"

"ఆ ఏమందిరా వయస్సు పైనబడుతున్నది కదా"

"ఏంటి పాక కురుస్తుందా?" నాలుగు మూలలు చూస్తూ అడిగాడు.

"అవునురా. రాత్రి మంచి వానపడింది. పాక ఊగిపోతుంటే నేను తారకం బాబు తెల్లవార్లూ చెరోపక్క పట్టుకుని నిలబడ్డాం."

"ఏవీటి తెల్లవార్లూ పడిపోకుండా పట్టుకుని నిలబడ్డారా?" ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు నాగయ్య.

"అవునా ఇది కూడా మాకు మామూలే. వానొచ్చినప్పుడల్లా మా ఇద్దరికీ నిద్రుండదు. వాడి కష్టం చూడలేక నా గుండె తరుక్కుపోతుంటుంది"

నాగయ్యకి కూడా ఎక్కడో పితృహృదయం కదిలింది. ఎంతయినా అన్నకొడుకు రక్త సంబంధం. తారకం బాబు మీద ఎక్కడలేని జాలి ముంచుకొచ్చింది.

"అదే అన్నయ్యా! నా బాధ. నీకూ సుఖం లేదు, వాడికీ సుఖం లేదు. జీవితమంతా ఇట్లా బాధపడటమేనా?"

"సరేలేరా ఎవరి రాత ఎవరు మార్చగలరు"

"అత్తమ్మ బాగుంద నాగయ్యా?" వెంకట్రావమ్మ అడిగింది.

"ఆ బాగనే వున్నది వదినా. కాకపోతే ఈ మధ్య కీళ్ళ నొప్పులంటున్నది." వదినతో వినయంగా మాట్లాడటం చాలా రోజుల తర్వాత ఇదే మొదటిసారి. టీ తాగటం పూర్తయ్యాక నాగయ్య చిన్నకొడుకుని పిలిచి దగ్గర కూర్చోబెట్టుకున్నాడు.

"ఏరా ఏమన్నా పనిచేస్తున్నావా?"

"చేస్తున్నాను బాబాయ్. తీరికే దొరకటంలా" వెంకట్రావమ్మ, తారకం బాబు ముసిముసిగా నవ్వుకున్నారు.

"అన్నయ్యా! అయిదేదో అయింది. తారకం బాబును మా మరదలికిచ్చి నాపాలం కూడా ఇడ్డామనుకున్నాను. అది కుదరలేదు. మీ కభ్యంతరం లేకపోతే చిన్నోడిని నాతో పంపించండి" ఎంతో వినయంగా అడిగాడు.

లక్ష్మయ్య కలా? నిజమా? అర్థం కావటం లేదు. ఆస్తితోపాటు అన్నదమ్ములు కూడా దూరమైపోయారని బాధపడుతున్నారు ఇన్నాళ్ళూ. ఈరోజు తమ్ముడు స్వయంగా రావటం, ఆస్వ్యాయతలు కురిపించడం కొంత ఉపశమనం కలిగించినా ఆ వాస్తవాన్ని మనసు జీర్ణించుకోలేకపోతున్నది.

"ఏం అన్నయ్యా మాట్లాడవు?"

"కొత్తగా పంపించేదేముందిరా? వాడే మీకు పరాయివాడా? తీసుకెళ్ళు. రెండు రోజులుండి వస్తాడు"

"నేనన్నది మీకర్థం కాలా, ఎటూ పెద్దాడికి చేసుకోలేకపోయాం. వీడికయినా ఇచ్చి చేద్దాం అని అమ్మ ఒకటే పోరు. అందుకే చిన్నాడిని తీసుకెళ్ళా. మా ఇంట్లోనే వుంటాడు. నువ్వు నాకమ్మిన పాలం కూడా వాడికే రాసిస్తా. మా మరదల్నిచ్చి పెళ్ళి చేస్తా, సరేనా. కానీ ఒక్కటే షరతు వాడు అక్కడే ఉంటాడు."

ఇష్టమో కాదో తెలియని పరిస్థితిలో లక్ష్మయ్య తలూపాడు. ఆయనకు అర్థమయింది ఒకటే పోయిందనుకున్న ఆస్తి మళ్ళీ వస్తుంది. తనకయితేనేమి కొడుక్కయితేనేమి తన పాలం తనకొస్తున్నది అంతే చాలు.

"సరేరా నీ యిష్టం. నీతో చిన్నాడిని తీసుకెళ్ళు"

తారకం బాబు, వెంకట్రావమ్మ కూడా ఒక విధంగా సంతోషించారు. కుటుంబంలో కలతలు పోయి మళ్ళీ అందరూ దగ్గరవుతున్నందుకు. అప్పుడే తారకమ్మ దీపం వెలిగించి గడపలో పెట్టింది. ఆమెను చూస్తూ "పిల్ల మంచిదే" అనుకున్నాడు నాగయ్య. ఆ రాత్రి మబ్బులు తొలిగి ఆకాశం తేటపడినట్లు అందరి హృదయాల్లో భారం తగ్గి సంతోషంగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ఉత్సాహంగా ఉన్నారు. ఇన్నాళ్ళకు తనకొక మంచి గుర్తింపు వచ్చినందుకు త్రివిక్రముడికి కాళ్ళు భూమి మీద ఆనటం లేదు. తనో పెద్ద కథానాయకుడైపోయినట్లు భావన. తెల్లవారుఝామునే త్రివిక్రముడిని వెంటబెట్టుకుని నాగయ్య వెళ్ళిపోయాడు. కొన్నాళ్ళు ప్రశాంతంగా గడిచింది.

ఎదురుగా వున్న రామాటాకిసు వాళ్ళకు పాలవాడుక వుండటంతో వాళ్ళు ఇంటిల్లిపాదికి 'ఫ్రీ షో' అవకాశం కల్పించారు. తారకం బాబుకు తీరదు. లక్ష్మయ్యకి అసలు ఆసక్తి వుండదు. ఇంక వెంకట్రావమ్మకి ఎక్కడలేని సినిమా పిచ్చి. ఏ భాషయినా ఆమెకు ఒకటే. వచ్చిన సినిమా తప్పక చూడాల్సిందే ఇప్పుడు కోడలు కూడా తోడు దొరకడంతో ఆమెను వెంటేసుకుని మరీ వెళ్తుంటుంది.

ఆ రోజు కూడా ఏదో హిందీ సినిమా చూసి అత్తాకోడళ్ళిద్దరూ ఇంటికొచ్చేసరికి చిన్నాయన కళ్ళకు చెయ్యకడం పెట్టుకుని కుక్కిమంచంలో పడుకుని వున్నాడు. అప్పటికి ఆయన ఊరెళ్ళి వారం రోజులు దాటింది. కొడుకుని ఆ స్థితిలో చూసి వెంకట్రావమ్మ కంగారు పడిపోయి దగ్గరికెళ్ళి మొఖం మీద చెయ్యి తీస్తూ "చిన్నోడా ఊరు నుండి ఎప్పుడు వచ్చావు? ఏంటిలా పడుకున్నావు. లే". కానీ ఆయన లేవలేదు. ఏం మాట్లాడలేదు. వెంకట్రావమ్మ ఎంత పలకరించిన "వూ ఆ - సమాధానాలే తప్ప మాట్లాడలేదు. లక్ష్మయ్య ప్రయత్నం చేసారు లాభం లేకపోయింది. రాత్రి పదకొండు గంటలకు రైలు దిగి వచ్చే తారకంబాబు కోసం ఎదురు చూస్తూ అందరూ మేలుకుని ఉన్నారు. ఇంటికొస్తూనే అందరూ మెలుకువగా వుండటం చూసి

"ఇదేమిటి అందరూ నిద్రపోకుండా నాకోసం కూర్చున్నారు. ఏదో విశేషంవుంది" అంటూ చొక్కా విప్పుకుంటే చిన్నాయన కనిపించాడు.

"అరే. తమ్ముడూ! నువ్వు ఎప్పుడొచ్చావు? కొంపదీసి వాళ్ళతో ఏమన్నా పోట్లాడి వచ్చావా?" మంచం మీద కూర్చుంటూ అడిగాడు.

త్రివిక్రమరావు మాట్లాడలేదు.

"ఏంటా మానవతం?"

"వచ్చినదగ్గరనుండి ఇట్లాగే వున్నాడూరా" వెంకట్రావమ్మ ఫిర్యాదు చేసింది.

"ఏమయింది. మాట్లాడవేం?" తమ్ముడి ముఖం మీద చేతులు బలవంతంగా తీసాడు. చెంపలమీద జారిన కన్నీళ్ళు కనపడేసరికి తారకం బాబుకు గుండె కదిలినట్లయింది.

"ఏంటా తమ్ముడూ ఏమయింది లే" బలవంతంగా పైకి లేవదీసేసరికి అన్నను వాటోసుకుని భోరున ఏడ్చాడు. కాసేపు ఎవరికీ మాట రాలేదు. తారకం బాబే ఓదారుస్తూ మెల్లగా బుజ్జిగించి అడిగేసరికి నోరు విప్పాడు.

"అన్నా! నేను మీకు బరువయ్యానా?"

"అవేం మాటలు. ప్రాణం పోయినా మాకు బరువు కావు"

"అయితే నన్నక్కడికి పంపించొద్దు"

"అసలు ఎవరు పంపారు. నువ్వేగా వెళ్తానని వెళ్ళావు."

"ఆఁ మన పొలం ఇస్తారు కదాని ఆశపడ్డాను."

"అయితే ఇప్పుడేమయింది? ఇవ్వనన్నారా?"

"కాదన్నా, వాళ్ళ మాటొకటి, మనసొకటి. జీతగాడిని పెట్టుకోవాలంటే బోలెడు డబ్బు ఖర్చు అవుతుంది కదా. ఇంట్లో వాళ్ళయితే తిండి తప్ప ఏం కావాలి? అందుకే వాళ్ళ కళ్ళకు నేను కనపడ్డా"

"ఛ. ఏం మాటలురా. మనలో మనకి అట్లాంటి ఆలోచనలెందుకుంటాయి. బాబాయి మనల్ని దూరం చేసుకోలేక బాధపడుతున్నాడు"

"కాదన్నా! ఈ వారం రోజులు నరకం చూసాను. మనం పెద్ద ఆస్తులు లేకపోయినా కమ్మని తిండయినా తింటున్నాం. ఆ ఇంట్లో ఏ రోజు పచ్చడి మెతుకులే. నాలిగింటికి లేపి గొడ్ల దగ్గర బాగుచెయ్యమనేవాళ్ళు. నీళ్ళు తెచ్చి పొయ్యమనేవాళ్ళు. ఇంకా గొడ్లు మేపమని, కుడితి పెట్టమని, ఎన్ని చెప్పారో తెలుసా? చుట్టం చూపుగా వెళ్తేనే ఇన్ని చెబితే ఇంక ఇంటల్లుడయితే నా పని ఎట్లా వుంటుందో ఆలోచించన్నా. నీకాళ్ళు పట్టుకుంటా. నీతో కలిగి గంజో తాగుతాను. కానీ వాళ్ళ ఆస్తులూ వద్దు పాడూ వద్దు"

వింటున్న వారందరికీ గుండె చెరువయింది. ఇప్పటిదాకా అందరూ యువరాజులాగానే చూసుకుంటున్నారు. అందర్లోకి చిన్నవాడు కావటంతో గారాబంగా పెంచారు. పేదరికం ఆయన పెంపకానికేమీ అడ్డం రాలా. ఇప్పుడు ఒక్కసారిగా అంతకష్టం చేయాలంటే ఎలా మనసాప్పుతుంది?

వెంకట్రావమ్మ ముక్కు చీదుకుంది. లక్ష్మయ్య కండువా దులిపి మళ్ళీ భుజాన వేసుకున్నాడు. తారకమ్మ నీళ్ళు తోడిపెట్టడంతో తారకంబాబు స్నానానికి వెళ్ళాడు. అందరూ భోజనం చేసేటప్పుడు తారకరాముడు స్పష్టంగా అన్నాడు.

"నాన్నా! మీకేమయినా ఇంకా వాళ్ళమీద ఆశలున్నాయేమోకానీ నాకు లేవు. ఎవరో స్వార్థానికి నా తమ్ముడిని బలిచెయ్యలేను. చావో బ్రతుకో మంచో, చెడోవాడు నాకళ్ళ ముందుండాల్సిందే వున్న గంజీ చెరిసగం తాగుతాం. ఇక వేరే ఆలోచనలు వద్దు."

ఆ మాటలకు వెంకట్రావమ్మ మనసు తేలికపడింది. చిన్నాయన ముఖం దీపంలా వెలిగిపోయింది.

"సరేలేరా! మీ అందరికీ ఇష్టంలేని పని నేను మాత్రం ఎందుకు చేస్తాను. పోయిన ఆస్తిమీద ఇంకా ఆశలెందులు? ఎట్లా జరగాలో అట్లా జరుగుతుంది" పీటమీదనుండి లేస్తూ అన్నాడు లక్ష్మయ్య.

ఒక వారం రోజులపాటు త్రివిక్రముడు వాళ్ళు ఎట్లా వేధించారో మాటిమాటికి చెప్పి ఇంట్లో సానుభూతి సంపాదించాడు. ఇప్పుడు తమ్ముడికి పెళ్ళి చేయాల్సిన బాధ్యత కూడా తారకరాముడిమీద పడింది. ఉన్నది మూడెకరాలు. ఇద్దరన్నదమ్ములకు కలిసి మరే ఆధారం లేదు. కలిసాచ్చినట్టే కలిసాచ్చి మొత్తం పోయింది. నడిసముద్రం నావలాంటి జీవితం. తనకేదో మేనమామ మంచివాడు కాబట్టి ఆస్తిపాస్తులు చూసుకోకుండా పిల్లనిచ్చాడు. పాపం తారకమ్మ ఎన్నడూ నోరు తెరచి ఇది కావాలని అడగదు. చీరల దగ్గర నుండి నూనెలదాకా పుట్టింటివాళ్ళే పంపిస్తున్నారు. అక్కడ అంత భోగమనుభవించి ఇక్కడ ఈ పాకలో తనతోపాటు కష్టలు పడుతున్నది" అని భార్యను గురించి కాసేపు జాలిపడ్డాడు.

నాగయ్య చిన్నాయన కోసం మరలా వచ్చాడు. వస్తూనే త్రివిక్రముడి మీద ఇంతెత్తున ఎగిరిపడ్డాడు.

"ఏరా! నీకు బుద్ధుందా? చెప్పాపెట్టకుండా రావటంలో నీ ఉద్దేశ్యమేమిటి?"

"మంచి ఉద్దేశ్యమే. నీ దగ్గర పాలేరుగా వుండేకంటే మా ఇంట్లో మా అమ్మచేతి 'టీ' తాగి బ్రతకొచ్చు"

ఆ మాటతో నాగయ్య రెచ్చిపోయాడు. "ఏం చూసుకునిరా? మీకింత పొగరు? మింగటానికి మెతుకులు లేకపోయినా అన్నదమ్ములకు రోషాలకెం తక్కువలేదు. గతిలేకపోయినా వెధవలకు కోపాలు మాత్రం వున్నాయి."

తారకరాముడు తారాజువ్యలా లేచాడు.

"ఏంటి బాబాయ్? మా గతిలేనితనం. మేం ఎవరినీ మోసం చేసి సంపాదించుకోలేదే మా కష్టార్థితంతో న్యాయంగా బ్రతుకుతున్నాం తప్ప ఇతరుల పొట్టలు కొట్టడం లేదు. కలిసిరాక ఆస్తులు పోగొట్టుకున్నాం తప్ప, తాగి, జూదమాడి పోగొట్టుకేలేదుగా. ఎన్ని బాధలు పడుతున్నా ఎవరి పంచకన్నా వచ్చమా? దేహీ! అని చెయ్యే ఇచాపి అడిగామా? నా కంఠంలో ప్రాణం వున్నంతవరకూ పైసా దేబిరించను. నావాళ్ళను అడుక్కోనివ్వను. మా బతుకిలిట్లాగే గడచిపోనివ్వండి. మీరేం మమ్మల్ని ఉద్ధరించక్కర్లా. కష్టపడి సంపాదించే పావలా అయినా మాకు పరమానందమే"

"అంటే నేను మోసం చేసి సంపాదిస్తున్నాననా నీ మాటల కర్ణం"

"నేనన్నానా? గుమ్మడికాయల దొంగ అంటే భుజాలు తడుముకున్నట్టు మీకెందుకంత ఉలుకు. అయినా ఎవరెట్లా చేసారో అందరికీ తెలుసు"

ఇన్నాళ్ళ కోపం అంతా ఒక్కసారి పొంగినట్లయింది.

"ఊరుకోండా! ఎవరికి వాళ్ళే పెద్దవాళ్ళయితే ఇక మేమెందుకు? పెద్దోడా! నువ్వు నోరుమూసుకో!"

"ఎందుకు మూసుకోవాలి నాన్నా! ఈ పెద్దమనిషి వల్లనేగా ఆస్తి నష్టపోయాం. మాట తప్పి మళ్ళీ ఏ ముఖం పెట్టుకుని వచ్చాడు. పైగా పిల్లనిచ్చి చేస్తానని తమ్ముడిని తీసుకెళ్ళి గొడ్డు చాకిరి చేయిస్తాడా? వీళ్ళ సంబంధాలు వద్దు, పాడూ వద్దు. అసలు ఇటువంటి బంధుత్వాలే వద్దు"

"చూడు, చూడు. నీ కొడుకు ఎన్ని మాటలంటున్నాడో. ఎందులో పనికిరాకపోయినా పోట్లాట్టానికి మాత్రం పోట్లగిత్తల్లా తయారు చేశావు. అయినా నిన్నుకుని లాభమేముంది? చేతగానోడివి. ఆడపెత్తనం దొమ్మరదరువు" అని పెద్దాళ్ళు వూరికే చెప్పారా? పెళ్ళాం పిల్లల్ని అదుపులో పెట్టుకోలేవు. ఎదురుగా వుండి అనిపిస్తున్నావు."

"మేము చేతగాని వాళ్ళమయి ఎవరిమీదా ఆధారపడి బతకటం లేదుగా. మా కష్టంతోనే బతుకుతున్నాం"

"బతుకుతున్నారే. ఇంటి గౌరవాన్ని మంటగలిపి"

"మా గౌరవానికొచ్చిన లోటేం లేదు. ఇక్కడ వాళ్ళందరూ మా అమ్మా నాన్నని దేవతల్లాగా చూస్తారు. ఆస్తులే అంతస్తులనుకుంటున్న మీలాంటి వాళ్ళకి చెప్పినా అర్థంకాదు"

"ఊరుకో తారకం బాబూ" వెంకట్రావమ్మ మందలించింది.

"కాదమ్మా! వాళ్ళమ్మాయిని పెళ్ళి చేసుకోలేదని, మన ఆస్తిసంతా కాజేశారు. ఇప్పటికీ మీరు రోజూ ఏడుస్తూనే వున్నారు."

"ఆ విషయాలన్నీ ఇప్పుడెందుకు? రా నాగయ్యా భోం చేద్దువుగాని" వెంకట్రావమ్మ ఆప్యాయంగా పిలిచింది.

"కొడుకు మాటలతో కడుపు నిండిపోయిందేలే వదినా మర్యదల సంగతి తర్వాత. చిన్నాడిని పంపిస్తారో లేదో చెప్పండి. రెండు గంటల బస్సు అన్నా అందుకుంటాను" నాగయ్యలో మొదటి కోపం లేదు. నెమ్మదిగా మాట్లాడుతున్నాడు.

"వాడు రాడు" తారకం బాబు ఖచ్చితంగా చెప్పాడు.

"రాకపోతే మీ ఖర్చు. నీకు చదువన్నా ఉన్నది కనుక చెంచయ్య పిల్లనిచ్చాడు. వాడికేముంది? బలాదూరు తిరగటం తప్ప. తెలిసి బయటివాళ్ళెవరిస్తారు అయిన వాళ్ళం కనుక కడుపులో పెట్టుకుంటామని చెబుతున్నా."

"ఆ అవసరం లేదులే బాబాయ్. పనీపాటాలేనివాడూ మీకు మాత్రం ఎట్లా పనికొస్తాడు. మా తిప్పలేవో మేం పడతాం. అయినా వాడికి పెళ్ళికాదని మీరంటున్నారు. కనుక సంవత్సరం తిరిగొచ్చేసరికి మీకంటే మంచి సంబంధం చెయ్యకపోతే చూడు"

"కోతలకేం లేవోయ్ చేతల్లో వుండాలి"

"కోతలో చేతలో, నేనూ నందమూరి వంశంలోనే పుట్టానని తెలుసుకో. మీ రోషాలూ, కోపాలూ మాకూ ఉన్నాయి. నా తమ్ముడికి పెళ్ళి కుదిరాక పెళ్ళికార్డు తీసుకుని ఇంటికి వస్తా" అక్కడనుండి లేచి తారకం బాబు వెళ్ళిపోయాడు.

నాగయ్య కూడా కందువా దులిపి వేసుకుని భోజనం చెయ్యమంటున్నా వినకుండా వెళ్ళిపోయాడు.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments